

Stručná historie farnosti

Kostelecký kostel a faru musíme počítat mezi nejstarší na bývalém Náchodském panství. Ačkoliv většinu písemných pramenů z prvního období zničil velký požár (v r. 1591), ze zbývajících písemností máme spolehlivě doloženo, že již v roce 1384 zde farní kostel byl.

A pravděpodobně zde byl i dříve. Na místě současné fary totiž údajně stálo ve 13.století rytířské sídlo Sendražských ze Sendraže pánů na Kostelci a na Studnici. Poslední z těchto pánů zemřel bez mužského dědice a též dcera zůstala neprovdána. Podle její poslední vůle bylo sídlo a k němu patřící lesy, louky a polnosti darovány kosteleckému farnímu kostelu. Jelikož starému dřevěnému kostelu hrozilo zřícení, byl zchátralý panský hrádek zbourán a z materiálu postaven nový kamenný kostel, opatřený také novou věží se zvony. Jak uvádí kronika - vybaven byl též drahocennostmi, knihami, písemnostmi a jinými církevními pamětihodnostmi.

Již zmíněný velký požár Kostelce v r. 1591 vše obrátil v popel. Zachráněna a dodnes dochována byla pouze křtitelnice z roku 1555.

Za husitských nepokojů měli faru v rukách husitští kazatelé. Později v ní působili i luteránští pastoři. Od začátku Třicetileté války patřila farnost v Kostelci pod náchodské děkanství. Teprve v r. 1709 jí byla znovu udělena samostatnost. Patřily k ní tyto obce: Kostelec, Horní Kostelec, Olešnice, Červená Hora, Rokytník, Rýzmburk, Žernov, Stolín, Všeliby, Mstětín, Zábrodí, Horní Rybníky, Dolní Rybníky, Horní Radechová a Lhota u Kostelce. Filiálním byl kostel ve Rtyni s obcemi Rtyně, Strážkovice, Bohdašín a Odolov. Celkem k farnosti tehdy přináleželo 2 469 duší.

V roce 1744 bylo biskupskou konzistoří dovoleno zbourat starý kostel a začít se stavbou nového. V květnu 1744 byl základní kámen nového kostela položen. Pro nedostatek peněz a válečnými okolnostmi se výstavba zpomalila. Presbytář byl sice k užívání vysvěcen dne 25. července 1746, ale celý kostel - vystavěný italskými mistry v barokním stylu - byl dokončen až v roce 1754 a zasvěcen svatému Jakubovi Většimu. Do nové věže bylo zavěšeno 5 zvonů, nejstarší z r.1591, druhý z r. 1622, třetí ulitý v r. 1645 a čtvrtý z r. 1739. Pátým zvonem byl "umíráček".

V roce 1786 byla filiálnímu kostelu ve Rtyni udělena samostatnost. Obce Žernov a Rýzmburk byly přerazeny ke Studnici a obec Rokytník k farnosti ve Hronově. Po těchto změnách měla kostelecká farnost 3 524 věřících.

Dne 11. srpna 1831 přišla na městečko Kostelec velká pohroma. Ničivý požár zpustošil kostel, faru i farní hospodářské budovy, 52 městských domů, 7 výměnků, 16 stodol s právě sklizenou úrodou, 6 mostků a další. Část interiéru kostela s varhanami před plameny uchránila obětavost a hrdinství jednoho z farníků. Krátce po požáru nastalo neobvykle deštivé počasí, které trvalo skoro tři týdny. Co nezničil oheň, zničila voda. Kostel bez střechy také nebyl ušetřen. Kronika uvádí, že při bohoslužbě museli stát farníci přes čtvrt lokte ve vodě.

Z neštěstí se Kostelec postupně zvedl, stejně tak se podařilo obnovit chrám sv. Jakuba s ostatními stavbami. Přišly i radostnější doby. Tak jak přibývalo obyvatel města, rozrůstala se i farnost. Vždy si vážila obětavé práce svých kněží, kaplanů a katechetů. Podle možností se starala o kostely, kaple, sochy a křížky, které se v jejím obvodu nalézaly. Interiér farního kostela, ale i exteriér byl opravován a vylepšován dokonce několikrát, nejzevrubněji zřejmě v r.1894. Zajímavé je, že už v roce 1911 bylo zavedeno elektrické osvětlení, od r.1894 byla v chrámu Páně pískovcová dlažba, kterou v r.1946 nahradila dlažba mramorová. Na přelomu let 1938 - 39 se podařilo dostavět věž a zakončit ji cibulovitou pseudobarokní bání.

V obou světových válkách 20.století byly zabráný a nenávratně odvezeny všechny zvony. Z darů věřících se je vždy podařilo nahradit novými. Dosud naposledy byly na věž zavěšeny dne 7.března 1959.

Červenokostelecká farnost musela čelit i vážným obdobím. S pomocí Boží však přečkala rozkol při vzniku nové církve československé (po r. 1918), přečkala válečné časy, přečkala i čtyřicetiletou dobu útlaku a nesvobody za vlády komunistických mocipánů, při které přišla také o polnosti a les.

Přesto přinášela pastorační práce duchovních své zasloužené ovoce. Svědčí o tom i fakt, že z farnosti za uplynulá desetiletí pocházela celá řada nových kněží.